Så här sorterar du ditt avfall

– Tillsammans blir vi bäst på återvinning!

wbab

Innehållsförteckning

Ditt avfall är inget skräp, utan en värdefull resurs 3
Sortering och förvaring inomhus 4
Lätt att sortera rätt 5
Sorteringsguide 6
Sortera ditt matavfall 8
Övrigt avfall 9
Ditt nya avfallsabonnemang 10
Vanliga myter och påståenden kring återvinning 11

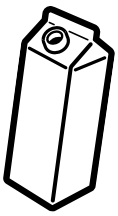

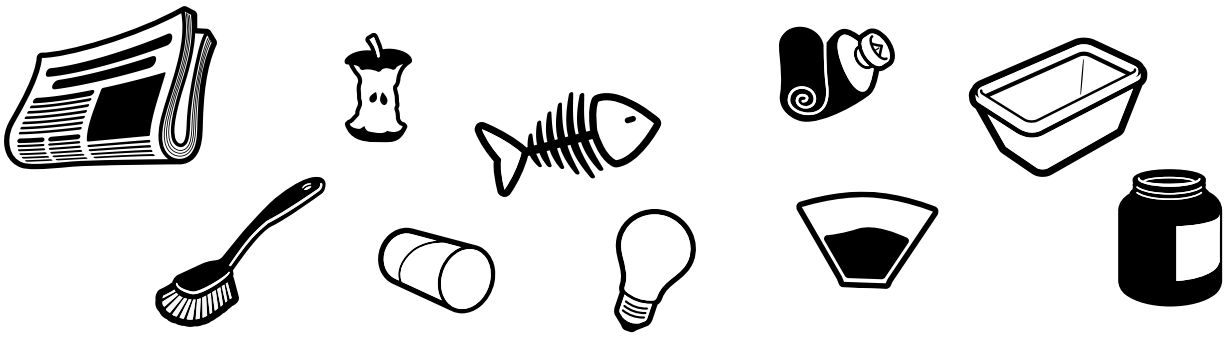

Ditt avfall är inget skräp, utan en värdefull resurs

Var du lägger ditt avfall har stor betydelse. Rätt sorterat kan det användas till både energi och nya produkter. Tillsammans med dig vill vi se till att maximera nyttan av råvaror och energi och samtidigt spara på jordens resurser.

För oss är det viktigt att kommande generationer ska ha samma möjligheter som oss. Genom att sortera och återvinna mera gör vi skillnad för miljön och klimatet både i dag och i framtiden.

Att ta hand om avfallet är ett miljöarbete som börjar hemma hos dig. Du sorterar ditt avfall utifrån vilket material det består av och lägger det på rätt plats. Vi tar sedan hand om avfallet och återvinner det på ett säkert och miljöriktigt sätt. Ditt matavfall blir biogas och biogödsel. Dina gamla förpackningar återvinns till nya förpackningar. Tidningar och returpapper blir exempelvis nya tidningar och ditt restavfall omvandlas till energi.

Tack för att du tänker på miljön. Din insats räknas!

Sortering och förvaring inomhus

Ordna bra sortering inne så blir det enklare att sortera ute vid sorteringskärlet. Det gäller att försöka hitta smarta lösningar som fungerar i begränsade utrymmen.

Det är bra om du har plats för tre behållare under diskbänken, en för matavfall, en för restavfall och en för förpackningar. Annars har du kanske utrymme i städskrubben? Där kan du till exempel ha en hink för alla förpackningar av papper, plast, glas och metall. Tidningar och returpapper kan du samla i en papperskasse. Sedan är bara att gå ut till dina sorteringskärl och sortera förpackningarna. Gör det ofta så sparar du plats inne.

Använd gärna plastkomprimeraren

Ett av tillbehören som du har fått är en så kallad plastkomprimerare. Den hjälper till att minska volymen på dina mjuka plastförpackningar. Sätt i en använd plastpåse i komprimeraren och lägg sedan i olika sorters mjuka plastförpackningar för att packa dem. Sedan slänger du den fyllda plastpåsen i sorteringskärlet. På så sätt sparar du plats i facket för plastförpackningar.

Samla mindre elavfall i elboxen

I elboxen lägger du uttjänta ljuskällor, mindre elavfall och batterier. Boxen är indelad i tre fack – ett för varje avfallsslag. När den behöver tömmas hänger du den på ett av sorteringskärlen. Efter tömning tar du bort boxen igen och förvarar den i ett förråd eller annan plats. Elboxen får inte hänga kvar på kärlet när den är tömd.

TIPS!

Spara plats

Platta till och vik ihop förpackningarna. Lägg mindre förpackningar i större.

Lätt att sortera rätt

I dina sorteringskärl finns det fack för förpackningar av metall, plast, papper samt färgat och ofärgat glas. I kärlen sorterar du även tidningar och returpapper, matavfall samt restavfall. Lägg var sak på sin plats. Facken är försedda med dekaler som visar var du ska lägga vad, så att det blir lätt att göra rätt.

Lägg rätt sak i rätt fack

Med flera fack i kärlen hålls materialen skilda, hela vägen. Fordonen som tömmer kärlen har också olika fack i bilen, så att allt hamnar på rätt plats direkt vid tömningen. Därför är det också viktigt att du inte ändrar eller tar bort insatserna i dina sorteringskärl.

Matavfall och restavfall ska packas i påsar. Matavfallet lägger du i papperspåsar avsedda för matavfall och restavfallet lägger du i en plastpåse. Se till att försluta påsarna ordentligt så att inget läcker ut. Förpackningar, tidningar och returpapper lägger du löst i respektive fack i sorteringskärlen.

Sorteringskärl 1 – töms var fjärde vecka

- Metallförpackningar
- Ofärgade glasförpackningar
- Plastförpackningar
- Pappersförpackningar

Sorteringskärl 2 – töms varannan vecka

- Tidningar och returpapper
- Färgade glasförpackningar
- Restavfall
- Matavfall

Sorteringsguide

Denna sorteringsguide hjälper dig att komma i gång med sorteringen. En mer komplett sorteringsguide finns digitalt på webbplatsen dalaavfall.se.

Vad är en förpackning?

Som förpackning räknas det material som omsluter och skyddar en vara. Om en förpackning består av flera material som inte går att separera sorterar du den efter det material som den består mest av.

Sorteringskärl 1 – töms var fjärde vecka

Metallförpackningar	**Exempel**	**Gör så här**	**Vad händer sedan?**	**Tänk på**
	Konservburkar, tuber i metall, kapsyler, burklock, tomma sprayflaskor och folieförslutningen från asken med smörgåsmargarin.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Böj in vassa lock på konservburkarna. Låt korken på tuber sitta kvar, den förbränns och ger energi när metallen smälts ner.	Metall kan återvinnas hur många gånger som helst. De olika metallerna sorteras, smälts ner och blir nya metallförpackningar men kan också bli exempelvis järnvägsräls eller motordelar till fordon.	Sprayflaskor ska vara helt tömda. Sprayflaskor med innehåll lämnar du på en återvinningscentral. Lämna returburkar med pant i butik. Metallprodukter som inte är förpackningar och burkar och som innehåller färg- och limrester lämnar du på en återvinningscentral.

Ofärgade glasförpackningar	**Exempel**	**Gör så här**	**Vad händer sedan?**	**Tänk på**
	Saftflaskor, syltburkar och barnmatsburkar av ofärgat glas.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta bort kapsyler och lock och lägg dem i facken för plast- och metallförpackningar.	Av det insamlade glaset tillverkas bland annat nya glasförpackningar. Glas kan återvinnas hur många gånger som helst.	Lämna returburkar med pant i butik. Porslin, keramik, dricks- och fönsterglas är inte glasförpackningar, utan ska istället lämnas på en återvinningscentral.

Plastförpackningar	**Exempel**	**Gör så här**	**Vad händer sedan?**	**Tänk på**
	Ketchup- och schampoflaskor, plastpåsar från frukt och grönsaker, refillpaket, tuber i plast, innerpåsar från müslipaket, chipspåsar och frigolit.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta av lock och korkar. Korken på exempelvis tandkrämstuben kan sitta kvar för att undvika kladd.	Av de insamlade plastförpackningarna görs det nya plastprodukter. Hårda plastförpackningarna kan bli blomkrukor och plastmöbler. Mjuka plastförpackningar kan bli nya sopsäckar, plastkassar och kabelskydd.	Lämna plastflaskor med pant i butik. Plastleksaker och andra produkter som inte är förpackningar lämnar du på en återvinningscentral eller lägger i påsen för restavfall. Använd gärna plastkomprimeraren så inte småplast kan flyga iväg vid tömning.

Pappersförpackningar	**Exempel**	**Gör så här**	**Vad händer sedan?**	**Tänk på**
	Pasta-, mjölk- och juicepaket, papperspåsar (till exempel mjölpåsar), äggkartonger, pappersskassar, toalettrullar och wellpapp.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem vid behov. Sortera eventuella korkar efter material. Plastdelar som sitter fast i förpackningen kan få sitta kvar.	Av de insamlade pappersförpackningarna blir det bland annat nya förpackningar som till exempel pizzakartonger och pastapaket.	För att spara plats, platta till, vik ihop och lägg mindre förpackningar i större.

Mindre elavfall	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Uttjänta batterier, laddare, sladdar, eltandborstar, mobiltelefoner, rakapparater och ljuskällor.	Samla mindre elavfall i elboxen. När boxen behöver tömmas hänger du den på ett av sorteringskärlen. Efter tömning tar du bort boxen igen och förvarar den i ett förråd eller annan plats.	Merparten av elavfallet går till återvinning. I processen sorteras exempelvis metall, glas och plast ut för återvinning medan andra beståndsdelar omhändertas som farligt avfall.	Elboxen får inte hänga kvar på kärlet när den är tömd. Större elavfall och plastleksaker med batterier lämnar du på en återvinningscentral.

Sorteringskärl 2 – töms varannan vecka

Tidningar och returpapper	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Dags- och veckotidningar, kataloger, reklamblad, skrivpapper, broschyrer och ritpapper.	Ta bort plastomslag och kuvert runt reklam och tidningar. Häftklamrar och spiraler behöver du inte ta bort. De avskiljs med magneter och skickas till metallåtervinning.	Av det insamlade returpappret och tidningarna görs bland annat nya tidningar samt hushålls- och toalettpapper. Papper kan återvinnas upp till sju gånger.	Post it-lappar slänger du i påsen för restavfall.

Färgade glasförpackningar	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Flaskor för grillolja, hudvårdsburkar och buljongflaskor i färgat glas.	Töm förpackningarna och skölj gärna ur dem. Ta bort kapsyler och lock och lägg dem i facken för plast- och metallförpackningar.	Av det insamlade glaset görs bland annat nya glasförpackningar och byggnadsisolering. Glas kan återvinnas hur många gånger som helst.	Lämna returflaskor med pant i butik. Porslin, keramik, dricks- och fönsterglas är inte glasförpackningar, utan ska istället lämnas på en återvinningscentral.

Restavfall	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Blöjor, disktrasor, hundbajspåsar, snus, tuggummi, plåster, bindor, glasspinnar, dammsugarpåsar, cigarettfimpar, leksaker och engångshyvlar.	Lägg alltid ditt restavfall i en plastpåse.	Restavfallet transporteras till en förbränningsanläggning där det blir värme och el.	Knyt ihop påsen ordentligt innan du lägger den i sorteringskärlet.

Matavfall	Exempel	Gör så här	Vad händer sedan?	Tänk på
	Skal och rester från grönsaker, frukt och rotsaker, äggskal, kött-, fisk- och skaldjursrens, matrester, kaffe- och tesump, kaffefilter och tepåsar.	Använd bara papperspåsar som är avsedda för matavfall. Vik ihop matavfallspåsarna ordentligt så blir inte insidan av sorteringskärlet smutsigt.	Matavfallet transporteras till en förbehandlingsanläggning i Borlänge och omvandlas till biogas och biogödsel. Biogas är ett miljösmart bränsle som inte bidrar till växthuseffekten. Biogödsel är väldigt näringsrik och används som gödningsmedel inom jordbruket.	Plastpåsar och majsstärkelsepåsar får inte användas till matavfallet. Ta bort eventuell plast och andra förpackningar runt matavfallet innan du lägger det i papperspåsen för matavfall. Lägg gärna använt hushållspapper i matavfallspåsen. Pappret suger upp vätska och hjälper till att hålla påsen torr.

Sortera ditt matavfall

Ju mindre matsvinn, desto bättre. Det bästa är förstås att äta upp den mat du köper. Men det som trots allt blir över vill vi ta hand om och göra biogas och biogödsel av. Biogas kan användas som fordonsbränsle och biogödsel går tillbaka till våra åkrar.

För att du lätt ska kunna sortera ut ditt matavfall har du fått en bunt papperspåsar och en hållare för påsarna att ha under diskbänken. I den bruna påsen ska du bara lägga det som blir över när du lagar eller äter mat, exempelvis blast och skal från frukt och grönsaker samt matrester.

Använd bara papperspåsar för matavfall

Lägg ditt matavfall endast i papperspåsar avsedda för matavfall. De är tillverkade av ett speciellt sorts papper för att klara fuktigt matavfall. Hållaren är tillverkad för att passa de särskilda matavfallspåsarna. Den ger luftflöde runt påsen som gör att fukten från matavfallet avdunstar. Ställer du påsen i en tät behållare förstörs ventilationen och papperspåsen blir blöt och går sönder.

Packa aldrig matavfallet i plastpåsar, inte ens så kallade nedbrytbara plastpåsar.

Fler påsar

Nya matavfallspåsar finns att hämta i de flesta livsmedelsbutiker och på våra återvinningscentraler. Påsarna är gratis. På vår webbplats, wbab.se, finns en lista över alla butiker där du kan hämta matavfallspåsar. Vissa butiker har egna papperspåsar i anslutning till frukt- och grönsaksavdelningen. De flesta av dessa påsar går bra att använda till matavfall. Men det förekommer också papperspåsar som enbart är avsedda för emballering av frukt och grönsaker. Sådana påsar är för tunna för att fungera som matavfallsspåse. Det brukar stå på påsen om den även kan användas till matavfall.

Så här tar du hand om matolja och fett

Matolja och fett som hälls i avloppet stelnar på vägen till reningsverket och kan orsaka stopp i avloppsledningarna. Häll därför **inte** detta i diskhon.

Gör så här istället:

- Torka ur stekpannan med hushållspapper och släng det i påsen för matavfall.
- Mindre mängder matolja, till exempel oljan från burken med inlagd fetaost, häller du i en plastflaska eller plastburk och lägger den i den vanliga soppåsen för restavfall.
- Större mängder mat- och frityrolja lämnar du på en återvinningscentral. Inlämnat fett återvinns.

Gör så här:

1. Använd bara papperspåsar som är avsedda för matavfall.
2. Veckla ut matavfallspåsen och sätt den i hållaren. Vik ned en kant upptill, så du har en torr del att tillsluta den med.
3. Ta bort eventuell plast och andra förpackningar runt matavfallet innan du lägger det i påsen.
4. Låt blöta matrester rinna av innan du lägger dem i påsen. Med en slaskskrapa tar du lätt upp skal och annat matavfall från vasken.
5. Fyll som mest upp till markeringen som finns på insidan av matavfallspåsen. Då är det lätt att stänga den.
6. Byt påse efter två till tre dagar även om den inte är full.
7. Vik ihop påsen ordentligt innan du lägger den i facket för matavfall i ditt sorteringskärl.

Övrigt avfall

Grovavfall

Exempelvis möbler, metallskrot, porslin, keramik, kakel, klinkers och trädgårdsavfall.

Grovavfall lämnar du på en återvinningscentral.

Användbara saker

Exempelvis husgeråd, möbler, leksaker, kläder, textilier och barnvagnar.

Användbara saker lämnar du till återbruk, exempelvis på Björnhyttans eller Nytäppans återvinningscentraler eller en second handbutik.

Större elavfall

Exempelvis tv-apparater, datorer, hushållsmaskiner, vitvaror, lysrör och leksaker med batterier.

Större elavfall lämnar du på en återvinnings-central.

Läkemedel

Apoteken tar kostnadsfritt emot ditt läkemedels-avfall. Använd gärna apotekets genomskinliga påse för överblivna läkemedel.

Läkemedel lämnar du på ett apotek.

Farligt avfall

Exempelvis målarfärg, kemikalier, lösningsmedel, bekämpningsmedel och motorolja.

Farligt avfall lämnar du på en återvinningscentral.

Här hittar du våra återvinningscentraler

Björnhyttan
Saxdalsvägen 60, Ludvika

Fredriksberg
Tyforsvägen 20, Fredriksberg

Nytäppan
Industrivägen 8, Smedjebacken

Nor
Hemshyttevägen 20, Söderbärke

Ditt avfallsabonnemang

Hur ofta är det sophämtning?

Sorteringskärlet med utsorterade förpackningar av metall, ofärgat glas, plast och papper töms var fjärde vecka. Sorteringskärl 2 med utsorterat matavfall, restavfall, förpackningar med färgat glas samt tidningar och returpapper töms varannan vecka.

Hämtningsdagar

Avfallet hämtas olika dagar beroende på var du bor. På vår webbplats wbab.se kan du se när vi hämtar ditt avfall.

Att tänka på inför hämtningsdagen

Som fastighetsägare är det du som ansvarar att se till så att vi kan utföra tömningen av dina kärl. Du väljer själv var du placerar dina sorterings-kärl mellan tömningsdagarna. Inför tömningen behöver du tänka på följande:

- Ställ fram kärlet senast klockan 6 på morgonen.
- Placera ditt kärl vid tomtgränsen eller hämningsvägen.
- Kärlet ska stå på en hårdgjord yta med handtaget vänt mot hämtningsvägen.
- Överfyll inte kärlet, locket ska gå att stänga.
- Du som har ett kärl med ett låsvred ovanpå locket, se till att låsa locket när du sorterat ditt avfall. Du förbättrar vår personals arbets-miljö och locket riskerar inte att slås sönder vid tömning eller när det blåser.
- Se till att vägen till ditt kärl inte är blockerat av några hinder.
- På sommaren ber vi dig ta bort högt gräs och annan växtlighet runt ditt kärl.
- På vintern hjälper du oss genom att sanda eller skotta runt ditt kärl. Borsta av snö från locket.

Priser

Avfallstaxan beslutas av kommunfullmäktige i Ludvika kommun och är miljöstyrande. Din renhållningsavgift består av en grundavgift och en hämtnings- och behandlingsavgift. Aktuella priser för våra olika abonnemangsalternativ hittar du på vår webbplats wbab.se.

Om du säljer din fastighet

När en fastighet ska byta ägare, är det du som säljare som ansvarar för att anmäla ägarbytet. Kontakta kundservice för att lämna uppgifter om vem som ska ta över fastigheten och där-med även abonnemanget för avfallshantering.

Du som har ett kärl med ett låsvred ovanpå locket, tänk på att låsa vredet när du sorterat och lagt ditt avfall i kärlet.

Så här sköter du ditt sorteringskärl

Spola ur sorteringskärlet när det behövs, om något läckt ut eller om det luktar illa. Var försiktig med dekalerna och streckkoden, den är till för att identifiera ditt kärl.

Sophämtning i samband med helgdagar

Ställ ut kärlet eller kärlen som vanligt. Ditt avfall kommer att hämtas på ordinarie hämtningsdag även om det är en röd dag, om du inte får information om annat.

Bygg en plats för dina sorteringskärl

Här ser du några exempel på olika kärlplatser. Om du vill bygga en permanent uppställningsplats för dina kärl på din tomt, med exempelvis staket runt kärlen, behöver du tänka på vissa saker.

Kontakta myndighetsnämnden miljö och bygg på Ludvika kommun för information kring bygglov. Vill du ha råd om hur du kan placera dina sorteringskärl, hör av dig till oss så hjälper vi gärna till.

- Marken ska vara plan och det ska inte finnas några kanter i dragvägen.
- Kärlen ska stå på en hårdgjord yta, till exempel asfalt, betong eller plattor. Tänk på att handtaget ska vara vänt mot hämtningsvägen på hämtningsdagen.
- Se till att kärl och fasta skydd inte skymmer sikten för trafiken vid in- och utfarter samt korsningar eller hindrar skötsel av trottoar eller väg.
- Om du vill bygga ett staket runt kärlen kan du behöva söka bygglov.

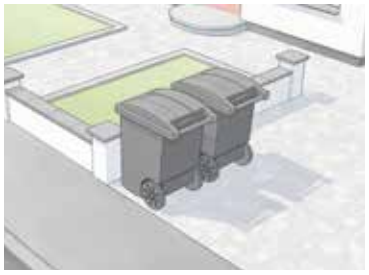

Garageuppfart

Staket mot trottoar eller gata

Hage mot trottoar eller gata

Vanliga myter och påståenden kring återvinning

Avfallet sorteras i efterhand, så jag kan lika gärna slänga allt i den vanliga soppåsen.

Nej, om du slänger ditt matavfall och dina förpackningar i soppåsen för restavfall eldas de upp och återvinns inte till nya produkter. Att elda med dem genererar visserligen värme och el, men det är betydligt bättre för miljön att producera biogas och biogödsel av matavfallet och göra nya produkter av gamla förpackningar samt tidningar och returpapper. Det går att återvinna i stort sett alla förpackningar av plast, papper, metall och glas samt tidningar och returpapper.

Det går åt så mycket energi att diska förpackningarna så miljönyttan äts upp.

Nej, så energikrävande är inte rengöringen. Undvik att diska under rinnande varmt vatten. Det räcker oftast med en lättare ursköljning av förpackningen.

I Sverige finns det gott om skog, därför behöver vi inte återvinna pappersförpackningar, tidningar samt returpapper.

Fel, det är både billigare och mer energieffektivt att återvinna pappersförpackningen än att göra nytt papper av ny råvara.

Mjölk-, fil- och juiceförpackningar går inte att återvinna eftersom de består av olika material.

Fel, många förpackningar för färskvaror består av kartong, en plasthinna eller en tunn hinna av aluminium på insidan och en plastkork. Förpackningen innehåller dock mest pappersfiber, därför sorterar du den som pappersförpackning och plastkorken läggs med plastförpackningarna. Hinnan på insidan skiljs från kartongen när den återvinns.

Energiåtgången för att transportera förpackningar samt tidningar och returpapper äter upp miljönyttan med återvinningen.

Nej, återvinning ger en betydligt större vinst för miljön, även om det går åt energi för transporter.

Mitt bidrag till återvinningen är så litet att det inte spelar någon roll.

Om alla tänker på det viset skulle inte mycket bli återvunnet. Många tillsammans gör stor nytta, därför är ditt bidrag viktigt. Om alla metallkapsyler lämnades till återvinning i Sverige skulle de räcka för att tillverka 2 200 nya bilkarosser varje år.

Källa: FTI

WBAB DECEMBER 2021 | GRAFISK FORM: WBAB | TEXT: WBAB OCH AGNETA BARLE | FOTON: WIZWORKS STUDIOS, HEKON AB OCH MOSTPHOTOS | ILLUSTRATIONER: MILLIMETERFORM | TRYCK: KOMMUNTRYCKERIET I SMEDJEBACKEN

0240–309 90
info@wbab.se

wbab.se